

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO

KLASA 7

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY						
PLANOWANA LICZBA JEDNO- STEK LEKCYJ- NYCH/ TEMAT ZAJĘĆ	<u>Niedostateczna</u> Uczeń:	<u>Dopuszczająca</u> Uczeń:	<u>Dostateczna</u> Uczeń spełnia wymagania kryterialne na ocenę dopuszczającą oraz:	<u>Dobra</u> Uczeń spełnia wymagania kryterialne na ocenę dostateczną oraz:	<u>Bardzo dobra</u> Uczeń spełnia wymagania kryterialne na ocenę dobrą oraz:	<u>Celująca</u> Uczeń spełnia wymagania kryterialne na ocenę bardzo dobrą oraz:
I PÓLROCZE						
Źródło – wyraz wieloznaczny.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	rozumie dosłowne znaczenie wyrazów w wypowiedzi	rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi; rozpoznaje wyrazy wieloznaczne; tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej tekstu	odróżnia znaczenie dosłowne i przenośne wyrazów w wypowiedzi zna związki frazeologiczne z wyrazem źródło	wyjaśnia metaforyczne znaczenie wyrazów w związku frazeologicznym i powiedzeniach	redaguje opowiadanie z mottem w formie związku frazeologicznego lub powiedzenia
Jesteśmy spadkobiercami przeszłości.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze;	rzetelnie, z poszanowaniem praw autorskich korzysta z informacji	wymienia przykłady wpływu kultury śródziemnomorskiej na kulturę europejską	podaje znaczenie i pochodzenie swojego imienia, wykorzystując informacje ze słownika wyrazów obcych lub innych źródeł	określa okoliczności stosowania łacińskich powiedzeń i cytatów

Porównanie opowieści o mitycznych początkach świata	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie; dostrzega zróżnicowanie słownictwa	opowiada treść mitu o początkach świata, korzystając z podanego schematu	wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym parafrazuje	porównuje przekład tekstu z jego parafrazą	dokonuje swobodnej przeróbki tekstu mitologicznego
Wyobrażenie Prasłowian o powstaniu świata.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie (twórcze); zna sposoby wzbogacania słownictwa, zna wyobrażenie Prasłowian na temat powstania świata	rozpoznaje czytany utwór jako mit, identyfikuje postaci bogów słowiańskich	dochodzi etymologii imion bogów słowiańskich, prezentuje panteon słowiański (w dowolnej formie)	porównuje greckie i prasłowiańskie wyobrażenie o powstaniu świata	samodzielnie redaguje opowiadanie o powstaniu świata, poprawne pod względem stylistycznym, językowym i ortograficznym
Pochwała Stwórcy i Jego dzieła w pieśni Jana Kochanowskiego.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	charakteryzuje podmiot liryczny, zna pojęcia: <i>liryka</i> , <i>podmiot liryczny</i> , <i>hymn</i> , <i>pytanie retoryczne</i> , <i>wiersz sylabiczny</i> , <i>pieśń</i> , <i>hymn</i> , określa tematykę oraz problematykę utworu, tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ	wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji, przyporządkowuje utwór do gatunku literackiego	opisuje obraz poetycki, określa cechy pieśni, określa tematykę wypowiedzi lirycznej	określa postawę podmiotu lirycznego, analizuje budowę wiersza sylabicznego, opisuje adresata lirycznego, opisuje nastrój utworu z wykorzystaniem podanego słownictwa	wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych, redaguje wypowiedź uzasadniającą

		graficzny; rozumie role akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi				
Odkrywamy tajemnice obrazu Williama Blake'a.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis, wyszukuje w tekście potrzebne informacje, gromadzi informacje do opisu obrazu	podejmuje próbę samodzielnej interpretacji dzieła sztuki (obraz), odpowiada na pytania do tekstu	samodzielnie interpretuje dzieła sztuki (obraz), porównuje opisy obrazu, formułuje pytania na temat obrazu, odróżnia twierdzenia od argumentów redaguje tekst na komputerze, wprowadzając zmiany edytorskie	redaguje opis obrazu, korzystając z podanego słownictwa redaguje własną opinię na temat dzieła sztuki i ją uzasadnia	tworzy spójny, oryginalny oraz poprawny opis obrazu
Fonetyka – nauka o dźwiękach mowy.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	zna pojęcia: <i>głoska, samogłoska, spółgłoska, sylaba, litera</i> , zna funkcje litery i w wyrazie	rozumie pojęcia: <i>fonetyka, głoska, samogłoska, spółgłoska, sylaba, litera</i> ,	rozumie funkcje litery i w wyrazie, rozpoznaje: głoski, litery, samogłoski, spółgłoski sylaby	podaje przykłady: <i>głoski, litery, samogłoski, spółgłoski sylaby</i>	podaje przykłady różnych funkcji litery i w wyrazie
Szukanie własnych dróg wyznacznikiem człowieczeństwa.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	opowiada o przeczytanym tekście, charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach redaguje notatki	wskazuje i omawia wątek główny, rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, dostrzega ich bogactwo, rozumie ich znaczenie	porównuje postaci, wykorzystując podane słownictwo, rozpoznaje wątek zbrodni i kary	rozumie znaczenie wyrazu <i>prometeizm</i> , stosuje podane związki frazeologiczne w opisie postępowania i postawy Prometeusza	odnosi do współczesności postawę Prometeusza
Rodowód człowieka w świetle biblijnej	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do: literatury, dokonuje	rozpoznaje wiersz wolny	omawia cechy wiersza wolnego	porównuje fragment Biblii z wierszem	dokonuje poprawnej i oryginalnej interpretacji głosowej utworu

i współczesnej opowieści.		interpretacji głosowej wiersza				
Źródła i znaczenie związków frazeologicznych.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, dostrzega ich bogactwo, rozumie ich znaczenie, rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedziach	zna źródła frazeologizmów, np. mitologia, Biblia, literatura, historia, wyjaśnia znaczenia związków frazeologicznych	rozpoznaje frazeologizmy pochodzenia mitologicznego, biblijnego, stosuje frazeologizmy	poprawnie stosuje frazeologizmy, poprawia błędy językowe we frazeologizmach	przypisuje słowom ich znaczenie
Rozprawa historyka z historią – Norman Davies o Europie.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	rozpoznaje czytany utwór jako mit zna i rozpoznaje w tekście literackim: epitety, porównania, przenośnię, rozumie tekst popularnonaukowy, wyszukuje w tekście potrzebne informacje	omawia funkcję elementów konstrukcyjnych utworów, w tym podtytułu – wykorzystuje w interpretacji tekstów elementy wiedzy o historii i kulturze	określa rolę epitetów, porównań i przenośni w tekście omawia funkcję podtytułu, odczytuje różne teksty kultury (tekst popularnonaukowy, mapę, monetę)	wyjaśnia związek mitu z historycznym faktem, dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą popularnonaukową i określa funkcje tych rodzajów piśmiennictwa	tworzy oryginalny i poprawny tekst na podany temat
Europa jako dom w wierszu Czesława Miłosza.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	zna i rozpoznaje w tekście literackim: epitet, porównanie, przenośnię, wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji, rozpoznaje czytany utwór jako baśń, rozpoznaje podmiot liryczny	charakteryzuje podmiot liryczny rozpoznaje typowy dla baśni początek utworu	określa funkcję epitetów w utworze rozpoznaje przenośnię i określa ich funkcję rozpoznaje porównanie i określa jego funkcję	dostrzega zróżnicowanie słownictwa, w tym rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe i słownictwo o ograniczonym zasięgu (np. terminy naukowe, kolokwializmy), odwołuje się do wiedzy historycznej w interpretacji utworu	analizuje język wypowiedzi podmiotu lirycznego

Sposób na dobrą notatkę.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	redaguje notatki	uzupełnia tekst notatki	rozpoznaje język polski w grupie języków prasłowiańskich	dostrzega zróżnicowanie słownictwa, w tym rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe i słownictwo o ograniczonym zasięgu (np. terminy naukowe, archaizmy, kolokwializmy)	Tworzy oryginalne notatki słowne lub słowno-graficzne
Cechy stylu naukowego na podstawie artykułu <i>Powstanie cywilizacji.</i>	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	wyszukuje w teście potrzebne informacje dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą naukową i określa funkcje tych rodzajów piśmiennictwa, identyfikuje odbiorcę wypowiedzi	uczestniczy w rozmowie na zadany temat, rozumie tekst naukowy, określa adresata tekstu naukowego	porównuje hasła słownikowe z treścią tekstu naukowego	rozmawia na określony temat, korzystając z podanego planu	wyraża swoje zdanie na określony temat
Czym jest kultura?	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	wyszukuje w tekście potrzebne informacje rozumie treść hasła słownikowego i encyklopedycznego zna pojęcia: kultura, kultura duchowa, kultura materialna	rozumie pojęcia: kultura, kultura duchowa, kultura materialna	określa cechy charakterystyczne dla hasła słownikowego	zwraca uwagę na typy definicji słownikowych,	określa swoistość definicji słownikowych
Etykieta językowa na co dzień.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	zna pojęcia: <i>kultura języka, etykieta językowa, szablon językowy</i>	rozumie pojęcie <i>grzeczność językowa</i> i stosuje ją w swoich wypowiedziach,	rozumie pojęcia: <i>kultura języka, etykieta językowa, szablon językowy</i>	w roli określonych nadawców formułuje powitanie, prośbę, podziękowanie,	w roli określonych nadawców formułuje oryginalne powitanie, prośbę,

			rozumie, na czym polega błąd językowy		przeprosiny, gratulacje z zachowaniem kultury języka i etykiety językowej	podziękowanie, przeprosiny, gratulacje z zachowaniem kultury języka i etykiety językowej
Dlaczego ludzie mierzą czas?	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	wyszukuje w tekście potrzebne informacje, uczestniczy w rozmowie na zadany temat	rozumie tekst popularnonaukowy	Uczestniczy w rozmowie, poprawnie rozumie tekst popularnonaukowy	rozmawia na temat współczesnych kalendarzy	rozmawia na temat współczesnych kalendarzy, odpowiednio argumentuje swoje zdanie, przedstawia swoje przemyślenia
Podział głosek w języku polskim.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	rozpoznaje wyrazy wieloznaczne, zna głoski dźwięczne, bezdźwięczne, twarde, miękkie, ustne, nosowe	rozumie, na czym polega błąd językowy	poprawia błędy językowe w związkach frazeologicznych	poprawia błędy językowe	wykorzystuje wiedzę o różnicach w pisowni samogłosek ustnych i nosowych, spółgłosek twardych i miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych
Uczymy się argumentować własne zdanie.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność, wyszukuje w tekście potrzebne informacje	uzupełnia notatkę informacjami z tekstu, porządkuje plan wypowiedzi	wyraża swoją opinię na podany temat	wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych	podaje własne argumenty dowodzące słuszności lub podważające (kontrargumenty) tezę
Historia powstania starożytnego miasta utrwalona w komiksie.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń, rozpoznaje fikcję literacką	wymienia elementy prawdziwe, prawdopodobne, fantastyczne w tekście opowiadania i komiksie, tworzy plan odtwórczy tekstu	opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność, tworzy plan odtwórczy tekstu	omawia motyw powstania miast w różnych legendach, uzasadnia podaną tezę	wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych

Jak edytować tekst?	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	redaguje notatki	redaguje notatkę na komputerze	formatuje tekst na komputerze ze zgodnie z zasadami edytorskimi	rozwija umiejętność efektywnego posługiwania się technologią informacyjną	samodzielnie rozwija umiejętność efektywnego posługiwania się technologią informacyjną
Jak wznieść świątynię? Rozmowa młodego faraona z kapłanem.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	określa temat rozmowy, redaguje notatki, korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje, rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania opinii	wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze, określa w poznanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji, uzupełnia tabelę informacjami z tekstu, gromadzi materiały	formułuje wniosek uzasadnia własne zdanie na podany temat	określa w poznanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji, wyraża swoją opinię na podany temat	konfrontuje swoją opinię z poglądem innych
Przysłowia mądrością narodu.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	wyszukuje w tekście potrzebne informacje, rozumie dosłowne znaczenie wyrazów w wypowiedzi, tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, rozumie przeczytany tekst	rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi, rozumie, na czym polega błąd językowy	przyporządkowuje przysłowia do objaśnień tłumaczących ich sens metaforyczny, poprawia błędy we frazeologizmach	podaje przysłowie pasujące do kontekstu	określa funkcję przysłów w języku
Co symbolizuje wieża Babel?	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	rozpoznaje czytany utwór jako legendę, mit, streszcza biblijną opowieść	rozpoznaje cechy legendy i mitu w biblijnej opowieści	wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym skraca, streszcza, rozbudowuje i parafrazuje	rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania opinii komentuje wypowiedzi, odwołując się do źródła literackiego	rozważa słuszość twierdzeń

Opis i interpretacja obrazu.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	opisuje obraz	wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. historyczny, kulturowy, filozoficzny, interpretuje dzieła sztuki (obraz)	odczytuje kontekst biblijny w interpretacji dzieła sztuki	przeprowadza wnioskowanie jako element wywodu argumentacyjnego, wyjaśnia symboliczne znaczenie elementów dzieła sztuki	Redaguje pełny i oryginalny opis i interpretację obrazu
Rozbieżności między pisownią a wymową.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	zna pojęcie komizmu, dostrzega rozbieżności między pisownią a wymową	rozpoznaje komizm języka, rozumie mechanizm upodobnień fonetycznych, uproszczeń grup spółgłoskowych i utraty dźwięczności w wygłosie rozumie rozbieżności między mową a pismem	zna pojęcie komizmu, rozpoznaje jego rodzaje w tekstach oraz określa ich funkcje, rozpoznaje uproszczenia grup spółgłoskowych rozpoznaje utratę dźwięczności na końcu wyrazu rozpoznaje upodobnienia pod względem dźwięczności: ubezdźwięcznienia (wsteczne, postępowe), udźwięcznienia (wsteczne)	nazywa rodzaje upodobnień	podaje własne przykłady upodobnień
Stworzenie świata w zaskakującym ujęciu.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	zna pojęcie komizmu, prezentuje reakcje wywołane przez lekturę – własne i wirtualnego odbiorcy	wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym skraca, streszcza, rozbudowuje, parafrazuje	zna pojęcie komizmu, rozpoznaje jego rodzaje w tekstach oraz określa ich funkcje, odczytuje elementy humoru w tekście literackim	określa nawiązania utworu do wątków biblijnych i uwzględnia je w interpretacji	redaguje tekst sztuki z określoną intencją (humor), uwzględniając kontekst biblijny

Jakie przesłanie zostało zawarte w opowiadaniu Stanisława Lema?	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	omawia elementy świata przedstawionego opowiada o wydarzeniach fabuły, rozpoznaje rodzaje literackie: epika; opisuje grafikę	rozpoznaje rodzaje literackie: epika; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju, wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. Społeczny, odpowiadając na pytania, wyszukuje w utworze potrzebne informacje i porządkuje je rozpoznaje intencję wypowiedzi narratora (prowokacja, przestroga) określa problematykę dzieła, podejmuje próbę interpretacji grafiki	interpretuje dzieła sztuki (grafika), dostrzega elementy deformacji rzeczywistości w różnych tekstach kultury	określa podobieństwo tematyki dzieła literackiego i dzieła sztuki, redaguje interpretację dzieła sztuki	w interpretacji grafiki uwzględnia kontekst literacki
Czy przedmioty zapewniają człowiekowi szczęście? Refleksje po lekturze fragmentu powieści <i>Stroiciel</i> .	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	rozróżnia narrację pierwszoosobową i trzecioosobową oraz wskazuje ich funkcje w utworze, redaguje notatki	znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych, określa problematykę utworu	rozróżnia narrację pierwszoosobową i trzecioosobową oraz wskazuje ich funkcje w utworze, tworzy hierarchię wartości	podaje przykłady filmów, utworów literackich z opisem mitologicznego świata redaguje kilkudzaniową notatkę na temat problematyki utworu	wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi,

						etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji
W kręgu ludowych wyobrażeń – opowieść o przygodzie Bajdały.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	charakteryzuje narratora, bohaterów w czytanych utworach ustala kolejność zdarzeń, zna pojęcie neologizm,	wskazuje elementy dramatu (rodzaj): akt, scena, tekst główny, didaskalia, monolog, dialog	przedstawia bohaterów literackich porządkuje chronologicznie plan wydarzeń charakteryzuje narratora	rozpoznaje neologizmy w utworze	projektuje inscenizację utworu
Analiza i interpretacja utworu Pawła Łekszyckiego <i>Sim city</i> .	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	charakteryzuje podmiot liryczny i bohaterów w czytanych utworach, tworzy wypowiedź	wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych, wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty	przedstawia bohatera lirycznego na tle sytuacji lirycznej komentuje wypowiedź bohatera lirycznego do „ty” lirycznego interpretuje utwór poetycki według dyspozycji rozpoznaje kontekst literacki w utworze	tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami, redaguje interpretację utworu poetyckiego	tworzy plan teledysku do utworu poetyckiego
Redagujemy fragment utworu dramatycznego.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	określa w poznawanych tekstach problematykę	rozpoznaje rodzaje literackie: dramat; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju, określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji	omawia budowę dramatu, omawia problematykę utworu	tworzy fragment dramatu, będący kontynuacją zdarzeń z udziałem bohaterów utworu	tworzy oryginalny fragment dramatu, będący kontynuacją zdarzeń z udziałem bohaterów utworu

Plakat jako tekst kultury – funkcja plakatu.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, dostrzega ich bogactwo, rozumie ich znaczenie rozumie dosłowne znaczenie wyrazów w wypowiedziach redaguje notatki – korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego, także specjalistycznych	rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, dostrzega ich bogactwo, rozumie ich znaczenie oraz poprawnie stosuje w wypowiedziach rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedziach , określa sens utworu związkiem frazeologicznym	określa sens utworu związkiem frazeologicznym, redaguje opowiadanie z użyciem frazeologizmów odczytuje przenośne znaczenie wyrazu w tytule	tworzy notatkę interpretacyjną o plakacie, redaguje hasło słownikowe, projektuje plakat na podany temat z określonym motywem	porównuje definicję słownikową pojęcia z własną definicją
Odczytanie pisma sposobem na poznanie tajemnicy.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach, ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność, wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu popularnonaukowego	rozpoznaje gatunki dziennikarskie: artykuł i określa ich podstawowe cechy, identyfikuje bohatera, przedstawia etapy pracy bohatera do realizacji celu	określa różnice między tekstem popularnonaukowym a literackim	formułuje wnioski na podstawie tekstu popularnonaukowego i tekstu fabularnego, redaguje artykuł na podany temat	tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami
Artysta komentuje współczesność, podejmując dialog z tradycją.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	redaguje opis obrazu	podejmuje próbę interpretacji obrazu	interpretuje dzieła sztuki (obraz), porównuje obrazy o tej samej tematyce według dyspozycji	rozpoznaje karykaturalne cechy postaci na obrazie, redaguje wypowiedź, interpretując przedstawioną na obrazie rzeczywistość	tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami

Jak poprawnie akcentować wyrazy w języku polskim?	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	zna pojęcie: akcent	rozumie pojęcie: <i>akcent</i> , rozumie dotyczące wyjątków od reguły polskiego akcentu	rozumie i stosuje zasady dotyczące wyjątków od reguły polskiego akcentu	podkreśla sylabę akcentowaną	czyta na głos, akcentując sylaby zgodnie z polskimi zasadami
Nasz projekt – gra planszowa	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	uczestniczy w projektach edukacyjnych (np. tworzy różnorodne prezentacje, projekty wystaw, realizuje krótkie filmy z wykorzystaniem technologii multimedialnych)	realizuje projekt	Z zaangażowaniem realizuje projekt	realizuje projekt, wykazuje się inicjatywą	realizuje projekt, wykazując się oryginalnym podjęciem tematu
Co łączy różne domy? Zadania wprowadzające do tematyki rozdziału.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	odnosi treści tekstów kultury do własnego doświadczenia rozpoznaje wyrazy wieloznaczne, rozróżnia synonimy i stosuje we własnych wypowiedziach, uczestniczy w rozmowie na zadany temat	opowiada o swoich doświadczeniach związanych z podanym tematem	wymienia znaczenia wyrazu <i>dom</i> (dosłowne i w przenośni)	podaje skojarzenia z wyrazem <i>dom</i>	formułuje definicje słownikowe podanych wyrazów
Ważne przestrzenie domu – na podstawie fragmentu książki Olgi Tokarczuk.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	opowiada o przeczytanym tekście, tworzy notatki	wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji,	wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty redaguje opis przestrzeni domu, uwzględniając jej dosłowne i przenośne znaczenie	tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami, wyjaśnia funkcję motywu biblijnego w utworze, tworzy notatkę słowno-graficzną,	tworzy oryginalną notatkę słowno-graficzną, wykorzystując informacje z tekstu

			omawia archetyp domu		wykorzystując informacje z tekstu i podane dyspozycje	
Pośrednio o bohaterach. Analiza i interpretacja fragmentów utworu Jacka Podsiadły.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	uczestniczy w rozmowie na zadany temat, tworzy notatki tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis, opowiadanie	rozmawia na podany temat, gromadzi informacje wokół tematu	cytuje humorystyczne fragmenty tekstu	redaguje opis pomieszczenia oraz opowiadanie, prezentuje wyniki pracy	redaguje oryginalne opowiadanie
Każdy ma prawo do prywatności. Refleksje inspirowane fragmentem powieści Zuzanny Orlińskiej.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach, redaguje notatki	określa postawy bohaterów	ocenia zachowanie postaci	redaguje humorystyczną notatkę prezentującą postać literacką, Przygotowuje wystąpienie na podany temat	przygotowuje oryginalne wystąpienie na podany temat
Jak napisać spójny i logiczny tekst?	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	określa temat i główną myśl tekstu, tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami, określa temat tekstu, nadaje tytuł wyrażający główną myśl tekstu	tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych, analizuje tekst pod kątem spójności językowej wypowiedzi,	określa zabiegi językowe tworzące spójność językową tekstu, stosuje graficzne znaki spójności tekstu: tytuł i śródtytuły, akapity, myślnik, średnik, dwukropek, nawias, wielokropek	uzupełnia tekst, wprowadzając spójność między fragmentami wypowiedzi redaguje spójny tekst na podany temat	redaguje spójny oryginalnie tekst na podany temat

			przyporządkowuje tytuły i śródtytuły do wypowiedzi			
Analiza słowotwórcza wyrazów.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny; rozumie pojęcie podstawy słowotwórczej, w wyrazie pochodnym wskazuje temat słowotwórczy i formant; określa rodzaj formantu, rozumie realne i słowotwórcze znaczenie wyrazu	rozpoznaje wyraz podstawowy, podstawę słowotwórczą, formant i wyraz pochodny, tworzy wyrazy pochodne	tworzy parafrazę słowotwórczą	dokonuje analizy słowotwórczej wyrazu rozpoznaje wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo	samodzielnie dokonuje analizy słowotwórczej wyrazu
Felieton jako pretekst do rozmowy o zabawkach i lekturach z dzieciństwa.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	charakteryzuje narratora, rozróżnia narrację pierwszoosobową oraz wskazuje ich funkcje, wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje fragmenty tekstu publicystycznego, rozpoznaje gatunki dziennikarskie: felieton, z pomocą nauczyciela formułuje argumenty potwierdzające tezę	omawia budowę felietonu, cytując odpowiednie fragmenty, dostrzega różnice między literaturą piękną a publicystyką i określa funkcję tych rodzajów piśmiennictwa	określa cechy felietonu na podstawie tekstu, zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie	tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych	redaguje felieton
Wspomnienia źródłem wiedzy o sobie i bliskich.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	rozpoznaje gatunki dziennikarskie: wywiad, tworzy spójne wypowiedzi w następujących	określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i	omawia sposób przedstawiania wydarzeń z przeszłości rodziny na podstawie tekstu	przygotowuje i przeprowadza wywiad	redaguje opis wspomnień z dzieciństwa

		formach gatunkowych: wywiad, opis	poddaje ją refleksji, omawia sposób przedstawiania wydarzeń z przeszłości rodziny na podstawie tekstu literackiego i wywiadu internetowego, rozpoznaje gatunki dziennikarskie: wywiad, i określa ich podstawowe cechy	literackiego i wywiadu internetowego, korzysta z informacji na temat genealogii z wywiadu		
Co to jest rodzina wyrazów?	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	rozpoznaje rodzinę wyrazów, łączy wyrazy pokrewne	rozpoznaje rodzinę wyrazów, łączy wyrazy pokrewne, wskazuje rdzenie	wskazuje rdzeń i oboczności rdzenia	analizuje budowę wyrazów pochodnych	porządkuje wyrazy należące do danej rodziny
Miłość i akceptacja lekarstwem na odmienność – rozważania na podstawie fragmentu powieści <i>Jabłko Apolejki</i> .	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, z pomocą nauczyciela formułuje argumenty	wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji	interpretuje odwołania do baśni, rozważa problemy osób niepełnosprawnych, odwołując się do przykładów z filmów, książek, doświadczeń i obserwacji	wykorzystuje znajomość zasad tworzenia argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych, formułuje argumenty przy wyrażaniu opinii na dany temat	formułuje swoją opinię na określony pogląd, podając argumenty
Uczymy się redagować rozprawkę.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	analizuje temat rozprawki, z pomocą nauczyciela formułuje tezę oraz redaguje argumenty	formułuje tezę redaguje temat rozprawki	redaguje plan rozprawki, analizuje budowę rozprawki	podaje argumenty i kontrargumenty do rozprawki, redaguje wstępy do rozprawki na podany temat	tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w

						tworzeniu wypowiedzi pisemnych, wykorzystuje znajomość zasad tworzenia argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie
Dom i dzieciństwo jako temat poetyckich wspomnień.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji charakteryzuje podmiot liryczny, zna i rozpoznaje w tekście literackim: przenośnię, oraz określa ich funkcję, dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek, drama, spektakl teatralny), określa temat i główną myśl tekstu	interpretuje obrazy poetyckie według dyspozycji charakteryzuje podmiot liryczny	odczytuje metaforę	porównuje ujęcie tematu w różnych utworach	dokonuje przekładu intersemiotycznego kolejnych fragmentów wiersza
Uniwersalny charakter bajki Michela Piquemala	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	uczestniczy w rozmowie na zadany temat, wydziela jej części, sygnały konstrukcyjne wzmacniające więź	dyskutuje na podany temat, formułuje tezy, formułuje uzasadnienie tezy	zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie,	wykorzystuje przykłady z literatury, filmu oraz własnych obserwacji i doświadczeń	zabiera głos w dyskusji – przedstawia swoje stanowisko wraz z argumentacją

pretekstem do dyskusji		między uczestnikami dialogu, rozróżnia argumenty odnoszące się do faktów i logiki oraz odwołujące się do emocji		odróżnia przykład od argumentu, rozwija umiejętność samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy	w tworzeniu argumentów	
Poznajemy typy formantów.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny; rozumie pojęcie podstawy słowotwórczej; w wyrazie pochodnym wskazuje temat słowotwórczy i formant, , wskazuje rdzenie, zna zasady tworzenia wyrazów złożonych	rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny; rozumie pojęcie podstawy słowotwórczej; w wyrazie pochodnym wskazuje temat słowotwórczy i formant; określa rodzaj formantu, wskazuje funkcje formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym, rozumie realne i słowotwórcze znaczenie wyrazu, rozpoznaje rodzinę wyrazów, łączy wyrazy pokrewne, wskazuje rdzenie, zna zasady tworzenia wyrazów złożonych, odróżnia ich typy, oddziela formant od podstawy słowotwórczej tworzy wyrazy pochodne za pomocą formantów	określa klasy wyrazów utworzonych od danych formantów, rozróżnia wyrazy podzielne słowotwórczo od niepodzielnych słowotwórczo, oddziela formant od podstawy słowotwórczej, poprawnie zapisuje wyrazy z przedrostkami	analizuje złożenia i określa ich funkcję w tekście, łączy przedrostki z ich znaczeniem	samodzielnie analizuje złożenia i określa ich funkcję w tekście, łączy przedrostki z ich znaczeniem

Dom źródłem postaw – analiza fragmentu <i>Kamieni na szaniec</i> Aleksandra Kamińskiego.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji, dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową, publicystyką i określa funkcje tych rodzajów piśmiennictwa, porównuje postawy bohaterów literackich, prezentuje powieść jako przykład literatury faktu	porównuje postawy bohaterów literatury faktu z okresu II wojny światowej ze współczesnymi, prezentuje wyniki swojej pracy na forum	znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. filmach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturalnych	rozwija umiejętność samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania opinii wymienia elementy filmowe wskazujące na nawiązanie do literatury faktu we współczesnej filmowej adaptacji powieści	wyraża i uzasadnia swoje stanowisko na podany temat według dyspozycji
W obliczu cierpienia – <i>Treny</i> Jana Kochanowskiego.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji, zna: epitet, porównanie, przenośnię, wyrazy dźwiękonaśladowcze, zdrobnienie, uosobienie, ożywienie, apostrofę, anaforę, pytanie retoryczne, powtórzenie, charakteryzuje podmiot liryczny – I.1.9* rozdziela gatunki liryki, w tym tren, opisuje obraz	określa sytuację podmiotu lirycznego wskazuje adresata wypowiedzi opisuje obrazy poetyckie rozdziela środki stylistyczne rozdziela cechy trenu w utworze	omawia sytuację liryczną, zna i rozdziela w tekście literackim: epitet, porównanie, przenośnię, wyrazy dźwiękonaśladowcze, zdrobnienie, uosobienie, ożywienie, apostrofę, anaforę, pytanie retoryczne, powtórzenie, oraz określa ich funkcję, recytuje wybrany tren Jana Kochanowskiego,	rozdziela tren jako gatunek liryki	opisuje sposób ukazania uczuć postaci przedstawionej na obrazie

				interpretuje dzieła sztuki (obraz)		
Powrót Odyseusza do domu tematem różnych tekstów kultury.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	zna i rozpoznaje w tekście literackim: apostrofę, określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach, wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne oraz elementy wiedzy o kulturze, wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio, tworzy plan odtworczy tekstu, tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis	identyfikuje adresata wypowiedzi, redaguje plan wydarzeń redaguje opis arrasu	określa ponadczasowy i uniwersalny charakter zachowania postaci, odnajduje w tekście fragmenty przedstawione na arrasie i płaskorzeźbie,	rozmawia o sytuacji przedstawionej w utworze w odwołaniu do własnych doświadczeń	odczytuje przenośne znaczenie mitu o Odyseuszu
Jakie uniwersalne treści zawiera	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	objaśnia znaczenia dosłowne w tekstach,	rozumie czytany tekst, układa zdania ze związkiem	odczytuje symbolikę postaw i zachowania	interpretuje przypowieść w odniesieniu do	formułuje argumenty wskazujące na cechy

przypowieść o synu marnotrawnym?		wykorzystuj e w interpretacji tekstów doświadczenia własne oraz elementy wiedzy o kulturze, rozpoznaje czytany utwór jako przypowieść, wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio, rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, dostrzega ich bogactwo, rozumie ich znaczenie oraz poprawnie stosuje w wypowiedziach, rozumie czytany tekst, zna cechy gatunkowe przypowieści, odczytuje znaczenie związku frazeologicznego <i>syn marnotrawny</i> ze słownika	frazeologicznym <i>syn marnotrawny</i> , omawia cechy postaci, ich motywację i ocenia ich postępowanie	postaci w kontekście wiedzy o kulturze	własnych doświadczeń i obserwacji	gatunkowe przypowieści
Redagujemy opisy przeżyć.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	rozpoznaje czytany utwór jako opowiadanie, powieść oraz wskazuje jego cechy, tworzy spójne wypowiedzi w następujących	odróżnia opis przeżyć od opowiadania	analizuje fragment powieści pod kątem opisanych doznań i odczuć bohatera, źródła doznań i odczuć, nastroju	redaguje opis przeżyć	redaguje oryginalny opis przeżyć

		formach gatunkowych: opis przeżyć wewnętrznych				
Na ratunek bratu. Refleksje po lekturze fragmentu utworu Anny Onichimowskiej.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis, omawia świat przedstawiony w tekście	określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji, wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. kulturowy, społeczny, omawia problemy ukazane w utworze	interpretuje podtytuł opowiadania	znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych, podaje tytuły tekstów kultury będące przykładami wzajemnej pomocy innym	redaguje opis zachowania postaci w określonej sytuacji
Co powinniśmy wiedzieć o wyrazach złożonych oraz skrótach i skrótowcach?	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	zna zasady tworzenia wyrazów złożonych, odróżnia ich typy, zna typy skrótów i skrótowców, zna sposoby bogacenia słownictwa	rozumie zasady tworzenia wyrazów złożonych, rozpoznaje złożenia, zrosty, zestawienia, rozróżnia typy skrótowców: głoskowce, literowce, sylabowce (zgłoskowce), skrótowce mieszane	poprawnie odmienia skrótowce podaje zasadę pisowni skrótów, poprawnie używa kropki w skrótach wyrazów	zapisuje pełne nazwy skrótowców tworzy zdania ze skrótowcami	tworzy zdania ze skrótami wyrazów w mianowniku i przypadku zależnym
W jaki sposób Stefan Żeromski przedstawia uczucia matki i syna?	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio, tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis przeżyć	rozmawia o uczuciach bohaterów, omawia rolę domu w życiu człowieka	redaguje szczegółowy plan wypowiedzi na podany temat	redaguje opis przeżyć we fragmencie pamiętnika	omawia rolę domu w życiu człowieka

		wewnętrznych, tworzy plan twórczy tekstu, odnajduje we fragmencie powieści opisy zjawisk, obiektów, odnajduje w tekście fragmenty opisujące uczucia bohaterów				
Funkcja zdrobnienia i zgrubienia w tekście.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	zna i rozpoznaje w tekście literackim: zdrobnienie, zgrubienie, tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis, dialog, rozróżnia zdrobnienia od zgrubień wśród wyrazów nacechowanych ekspresywnie	rozdziela wyrazy nacechowane ekspresywnie od wyrazów neutralnych, układa zdania z wyrazami nacechowanymi emocjonalnie	analizuje budowę słowotwórczą wyrazów, określa funkcję zdrobnień i zgrubień w tekście literackim	redaguje dialog, stosując zgrubienia i zdrobnienia w opisie postaci	redaguje oryginalny dialog, stosując zgrubienia i zdrobnienia w opisie postaci
Przypowieść biblijna jako temat dzieła malarskiego.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis przeżyć wewnętrznych, opis obrazu, gromadzi słownictwo określające poszczególne elementy obrazu, z	odczytuje sytuację przedstawioną na obrazie w odwołaniu do przypowieści, redaguje argumenty	interpretuje dzieła sztuki (obraz), analizuje dzieło sztuki, korzystając z informacji opracowanych na podstawie badań historyka	sztuki, redaguje opis przeżyć postaci przedstawionej na obrazie w określonej sytuacji wyraża swoje zdanie na podany temat	tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: rozprawka,

		pomocą nauczyciela redaguje argumenty				
Czy lepiej mieszkać w domu czy w bloku? Rozprawka.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	z pomocą nauczyciela tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych, z pomocą nauczyciela wykorzystuje znajomość zasad tworzenia argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych	formułuje temat rozprawki, formułuje tezę, gromadzi argumenty potwierdzające swoje stanowisko	redaguje plan rozprawki, przeprowadza wnioskowanie jako element wywodu argumentacyjnego, zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie	stosuje słownictwo typowe dla rozprawki: wpływające na spójność wypowiedzi, porządkujące argumenty, sygnalizujące, redaguje rozprawkę	redaguje samodzielnie rozprawkę
Ośmieszenie zachowania i postaw bohaterów w satyrze Ignacego Krasickiego <i>Żona modna</i> .	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach, wskazuje w utworze bohaterów głównych oraz określa ich cechy, tworzy plan twórczy tekstu, tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis	przedstawia głównych bohaterów utworu omawia postawy bohaterów i konsekwencje zmian, tworzy plan szczegółowy satyry do planu ramowego, redaguje opis obiektu i miejsca	rozpoznaje elementy liryki, epiki, dramat w satyrze, gromadzi argumenty do dyskusji	omawia karykaturalne zdeformowanie rzeczywistości przedstawionej w utworze	określa źródło ośmieszenia i krytyki postaw bohaterów

Badamy, na czym polega satyryczny charakter obrazu Williama Hogartha <i>Przy śniadaniu</i> .	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	opisuje sytuację przedstawioną na obrazie,	interpretuje dzieła sztuki (obraz), interpretuje zachowania i gesty postaci	dostrzega krytykę twórcy, interpretuje tytuł dzieła	przeprowadza wnioskowanie jako element wywodu argumentacyjnego	dyskutuje o satyrycznym charakterze dzieła
Funkcja eufemizmów i prozaizmów.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	wie, co to eufemizm, zna sposoby bogacenia słownictwa	rozpoznaje eufemizm, rozpoznaje prozaizm	wyjaśnia znaczenie eufemizmów	tworzy eufemizmy	rozpoznaje i rozróżnia środki perswazji i manipulacji w tekstach reklamowych, określa ich funkcje, rozumie funkcje eufemizmu w manipulacji językowej
Na naszym prywatnym terytorium – relacje rodzinne oczyma krytycznej nastolatki.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	omawia elementy świata przedstawionego, charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach, wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio, tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie, list	omawia sytuację przedstawioną w utworze, omawia relacje między bohaterami, cytuje odpowiednie fragmenty tekstu	redaguje opowiadanie, list lub kartkę z pamiętnika na podany temat	komentuje zachowanie bohaterów	wyraża własną opinię na temat zachowania bohatera
Analiza wypowiedzi i sposobu zachowania bohatera powieści Ewy Nowak.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	charakteryzuje narratora w czytanych utworach, rozróżnia narrację pierwszoosobową i trzecioosobową,	identyfikuje narratora określa problematykę utworu analizuje wypowiedzi i zachowania postaci	zna pojęcie ironii, rozpoznaje ją w tekstach oraz określa jej funkcje, rozpoznaje ironię	redaguje opis przeżyć wewnętrznych bohatera	rozpoznaje w wypowiedzi sprzeczności między dosłownym znaczeniem a intencją wypowiedzi

		określa tematykę oraz problematykę utworu, charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach, tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis przeżyć wewnętrznych, cytuje wypowiedzi bohatera				
Rozmawiamy o stereotypach w rodzinie.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach, wykorzystuje w interpretacji tekstów własne doświadczenie i elementy wiedzy o kulturze	określa w poznanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji, rozpoznaje stereotyp w zachowaniu postaci	porównuje przedstawiony w dramacie obraz rodziny z własnym wyobrażeniem, tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami, redaguje pracę na podany temat	omawia sposób budowania stereotypowej sytuacji	podaje przykłady stereotypów i ocenia ich krzywdzący charakter

Jak należy traktować rozmówcę? O etyce słowa.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach, charakteryzuje bohaterów na podstawie ich wypowiedzi i zachowania, rozumie, na czym polega grzeczność językowa i stosuje ją w wypowiedziach, rozumie, na czym polega etykieta językowa i stosuje jej zasady	wyjaśnia, w czym ujawnia się brak grzeczności językowej, rozpoznaje językowe zachowania grzecznościowe	rozumie pojęcie: <i>etyka słowa</i> , analizuje wypowiedzi postaci pod kątem językowych zachowań grzecznościowych	formułuje zasady etykiety językowej w kontaktach w internecie	wyraża swoją opinię na temat etykiety językowej w internecie
Co można zrobić, gdy w rodzinie źle się dzieje? Omówienie fragmentu książki <i>Król Katarzyny Ryrych</i> .	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst, charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach, wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych i nazywa ich cechy, określa tematykę oraz problematykę utworu, określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji, tworzy spójne wypowiedzi w	omawia relacje między członkami rodziny	identyfikuje problemy bohaterów, korzystając z podanych źródeł informacji	określa przyczyny problemów, redaguje list z wykorzystaniem podanego słownictwa	redaguje list według własnego pomysłu

		następujących formach gatunkowych: list, wymienia bohaterów biorących udział w wydarzeniach, nazywa cechy bohaterów, korzystając z podanego słownictwa				
Podręcznik: Nasz projekt – wywiad, s. 209	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	uczestniczy w projektach edukacyjnych (np. tworzy różnorodne prezentacje, projekty wystaw, realizuje krótkie filmy z wykorzystaniem technologii multimedialnych	realizuje projekt	Z zaangażowaniem realizuje projekt	realizuje projekt, wykazuje się inicjatywą	realizuje projekt, wykazując się oryginalnym podjęciem tematu
II PÓŁROCZE						
Człowiek i prawo. Ćwiczenia językowe.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi; rozumie ich znaczenie oraz poprawnie stosuje w wypowiedziach, rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, dostrzega ich bogactwo, rozumie ich znaczenie oraz stosuje we własnych	stosuje poprawne formy wyrazów odmiennych, stosuje poprawne formy rzeczownika prawo w utartych zwrotach	rozpoznaje przenośne i dosłowne znaczenie związku frazeologicznego, wyjaśnia znaczenie przenośne związku frazeologicznego	rozmawia na podany temat, odwołując się do własnych obserwacji	podaje przykłady tekstów kultury, kojarzonych z tematem prawo

		wypowiedziach, uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1*				
Jakie kwestie regulował Kodeks Hammurabiego?	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	rozróżnia synonimy, rozumie ich funkcję w tekście i stosuje we własnych wypowiedziach, tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis, tworzy notatki, korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego	tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami, rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania opinii, redaguje notatkę na podany temat, formułuje zasady właściwego postępowania	redaguje opis zabytku kultury materialnej (steli), na podstawie informacji ze słownika języka polskiego wyjaśnia znaczenie słowa <i>prawodawca</i> , gromadzi synonimy wokół pojęcia <i>kodeks</i>	tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: rozprawka	ocenia prawo (Hammurabiego), uwzględniając kontekst historyczny
Jak umiejętnie korzystać z tekstów innych autorów?	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, cudzysłowu; poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne; poprawnie stosuje znaki interpunkcyjne w opisie bibliograficznym cytuje	korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje; uzupełnia tekst, korzystając z różnych źródeł informacji; podaje źródła informacji	tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami, redaguje kilkudzaniową wypowiedź na podany temat, cytując odpowiednie fragmenty tekstu,	przeprowadza wnioskowanie jako element wywodu argumentacyjnego; wnioskuje, wykorzystując elementy wiedzy o historii i kulturze, zna i stosuje zasady korzystania z zasobów bibliotecznych (np. w bibliotekach szkolnych oraz on-line)	sporządza opis bibliograficzny

Dekalog – tekst biblijny i jego średniowieczna ilustracja.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	opisuje dzieło sztuki, dokonuje próby interpretacji	interpretuje dzieła sztuki (obraz); odczytuje tekst literacki i dzieło malarskie	porównuje tekst literacki z jego malarską wizją, uwzględniając środki wyrazu charakterystyczne dla tych rodzajów twórczości	rozpoznaje biblijne treści w dziele malarskim	omawia kompozycję, kształt i symbolikę dzieła
Cyceron w obronie sprawiedliwości – czytamy fragment powieści historycznej Roberta Harrisa.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	omawia elementy świata przedstawionego, charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach, opowiada o wydarzeniach fabuły, rozpoznaje czytany utwór jako powieść oraz wskazuje jego cechy gatunkowe, określa miejsce i czas akcji omawia sytuację opisaną w utworze	charakteryzuje bohaterów, korzystając z podanego słownictwa	redaguje rozprawkę na podany temat, porównuje rzymski wymiar sprawiedliwości ze współczesnym, wykorzystuje w interpretacji tekstów kultury elementy wiedzy o historii i kulturze	rozpoznaje cechy powieści historycznej w omawianym tekście	redaguje oryginalną rozprawkę na podany temat
Jak rozpoznać alegorię sprawiedliwości?	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	rozpoznaje czytany utwór jako bajkę oraz wskazuje jego cechy gatunkowe; rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do: literatury, sztuk plastycznych, rozpoznaje w wypowiedziach związki	rozpoznaje w tekście literackim: alegorię, i określa jej funkcję, interpretuje dzieła sztuki; nazywa cechy bohaterów bajki	objaśnia alegoryczny charakter bajki; wyjaśnia wymowę morału bajki	stosuje frazeologizmy w wypowiedzi na temat alegorii sprawiedliwości	rozpoznaje atrybut na ilustracjach

		frazeologiczne oraz poprawnie stosuje w wypowiedziach;				
Powtórzenie wiadomości o budowie zdania pojedynczego.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówki, liczebnik, zaimek, przyimek, spójnik, partykuła, wykrzyknik) i określa ich funkcje w tekście odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych; rozpoznaje formy przypadków, liczby, osoby, czasu, trybu i rodzaju gramatycznego odpowiednio: rzeczownika, przymiotnika, liczebnika, czasownika i zaimka oraz określa ich funkcję w wypowiedzi; nazywa części zdania i rozpoznaje ich funkcje składniowe w wypowiedzeniach (podmiot, orzeczenie, dopełnienie, przydawka, okolicznik);	nazywa części mowy	określa formy gramatyczne części mowy odmiennych	sporządza wykres zdania pojedynczego: nazywa części zdania, określa części mowy, którymi zostały wyrażone	

		rozpoznaje w tekście typy wypowiedzi: zdanie pojedyncze, rozumie ich funkcję i stosuje w praktyce językowej				
Przy okrągłym stole – symboliczny początek rycerstwa.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	omawia elementy świata przedstawionego; charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach; określa tematykę i problematykę utworu; poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, cudzysłowu; określa czas akcji utworu wyodrębnia bohaterów utworu	omawia sytuację przedstawioną w utworze	rozpoznaje w tekście literackim: symbol i określa ich funkcję; wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze określa symbolikę okrągłego stołu	tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; redaguje wypowiedź o charakterze normatywnym (kodeks), potwierdza swoją wypowiedź cytatai	W oryginalny sposób redaguje wypowiedź o charakterze normatywnym (kodeks)
Współczesny zbiór praw człowieka.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do: literatury, sztuk plastycznych; tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie; redaguje opowiadanie na podany temat, tworzy notatki, korzysta z informacji zawartych w różnych	dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek, drama, spektakl teatralny), przedstawia w formie rysunku, plakatu, komiksu artykuł Powszechnej deklaracji praw człowieka, tworzy notatkę encyklopedyczną na podany temat,	wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze; wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi,	tworzy notatkę encyklopedyczną na podany temat; przedstawia w formie rysunku, plakatu, komiksu artykuł Powszechnej deklaracji praw człowieka	interpretuje satyryczne rysunki w kontekście Powszechnej deklaracji praw człowieka

		źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje; rozwija umiejętność krytycznej oceny pozyskanych informacji; gromadzi i selekcjonuje informacje na podany temat	wymienia akty prawne i wydarzenia historyczne, będące genezą praw człowieka, określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji	etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji; określa wpływ II wojny światowej na powstanie Powszechnej deklaracji praw człowieka; określa wartości wpisane w Powszechną deklarację praw człowieka		
Zasady poprawnej komunikacji niewerbalnej.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała), stosuje intonację poprawną ze względu na cel wypowiedzi; czyta głośno tekst	odczytuje niejęzykowe zachowania grzecznościowe z ilustracji	czyta głośno tekst, oddając różne intencje	ilustruje dobre i złe zachowania m.in. gestem, siłą głosu, tempem mówienia	
Czy słowa szesnastowiecznego poety są wciąż aktualne?	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	zna i rozpoznaje w tekście literackim: apostrofę, oraz określa ich funkcję; rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź, w tym wers, rym, strofę, refren, liczbę sylab w wersie; rozpoznaje adresata apostrofy; objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach;	rozdziela gatunki liryki, w tym pieśń i wymienia ich podstawowe cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów; nazywa cechy adresata; określa elementy rytmizujące pieśń	określa elementy rytmizujące pieśń; wyróżnia rymy: żeńskie – męskie, dokładne – niedokładne, gramatyczne – niegramatyczne; rozpoznaje nawiązania do motywu biblijnego	tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: rozprawka, redaguje rozprawkę na podany temat	W oryginalny sposób redaguje rozprawkę na podany temat

Charakterystyka osoby mówiącej w wierszu Wisławy Szymborskiej <i>Możliwości</i> .	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	charakteryzuje podmiot liryczny – zna i rozpoznaje w tekście literackim: anaforę; omawia funkcje elementów konstrukcyjnych utworu, w tym tytułu; objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach, wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohatera; korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego	rozpoznaje anaforę i określa jej funkcję w wypowiedzi podmiotu lirycznego	korzysta z definicji słownikowej w interpretacji tytułu wiersza, interpretuje tytuł utworu	tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję, redaguje deklarację	tworzy wiersz
Niecodzienna lekcja języka angielskiego z profesorem Keatingiem.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	opowiada o wydarzeniach fabuły, charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach; rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do: literatury, filmu, sztuk audiowizualnych, rozumie, czym jest adaptacja utworu literackiego (np. filmowa), oraz wskazuje różnice między tekstem literackim a jego adaptacją; tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach	wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne i elementy wiedzy o kulturze; redaguje list / kartkę z pamiętnika, omawia motywy postępowania bohatera; interpretuje wypowiedź w kontekście przedstawionej sytuacji, porównuje tworzywo filmu i literatury	ocenia zachowania postaci; odróżnia plany filmowe: plan daleki, plan ogólny, plan pełny, plan średni (amerykański), półzbliżenie, zbliżenie, detal; przyporządkowuje kadrom plany filmowe	przeprowadza wnioskowanie jako element wywodu argumentacyjnego; dyskutuje: swoje stanowisko popiera argumentami, formułuje wnioski	redaguje list / kartkę z pamiętnika / artykuł na podany temat

		gatunkowych: list; redaguje list				
Iqbal Masih – mały wielki człowiek.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych oraz określa ich cechy; uczestniczy w rozmowie na zadany temat; tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: list; nazywa cechy postaci	redaguje list oficjalny do instytucji	dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową, publicystyką i określa funkcje tych rodzajów piśmiennictwa; rozpoznaje cechy literatury faktu	rozmawia o decyzjach i motywach postępowania bohaterów	formułuje wniosek na temat postawy bohaterów
Pisownia partykuły <i>nie</i> z różnymi częściami mowy.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	zna zasady pisowni partykuły <i>nie</i> z różnymi częściami mowy;	tworzy rzeczowniki z partykułą <i>nie</i> ; poprawnie zapisuje partykułę <i>nie</i> z rzeczownikami; tworzy stopień wyższy i najwyższy przymiotnika z przeczeniem <i>nie</i>	podaje zasadę pisowni partykuły <i>nie</i> z przysłówkami, zaimkami, liczebnikami, wyrazami o znaczeniu czasownikowym; wyjaśnia łączną pisownię partykuły <i>nie</i> z podanymi czasownikami	poprawnie zapisuje partykułę <i>nie</i> z częściami mowy	
Co to jest homonim?	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	stosuje poprawne formy wyrazów odmiennych, pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły pisowni	uzupełnia zdania właściwymi formami gramatycznymi homonimów; rozumie znaczenie homonimów, rozpoznaje homonimy w utworze; podaje znaczenia homonimów	wyjaśnia pisownię wielką i małą literą w homonimach	tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję	tworzy teksty z homonimami w różnych znaczeniach

Czy reklama może ograniczać wolność? Dyskusja zainspirowana felietonem Krzysztofa Zanussiego.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	zna i rozpoznaje w tekście literackim: uosobienie; charakteryzuje narratora; określa temat i główną myśl tekstu; wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio; identyfikuje wypowiedź jako tekst informacyjny, publicystyczny lub reklamowy; uczestniczy w rozmowie na zadany temat; rozpoznaje fragmenty o charakterze opinii	rozpoznaje personifikację; nazywa uczucia autora tekstu	odczytuje cel artykułu, stanowisko autora; rozumie argumenty autora tekstu; odczytuje intencję autora tekstu; omawia sposób przedstawienia opinii przez autora felietonu	tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję; dyskutuje na temat tego, czy reklama ogranicza wolność; wyraża swoje zdanie na temat reklamy w formie głosu w dyskusji; określa cechy felietonu w omawianym tekście	przedstawia wybraną reklamę, wyrażając swoje emocje
Reklama jako komunikat językowy.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	rozpoznaje czytany utwór jako baśń oraz wskazuje jego cechy gatunkowe; identyfikuje wypowiedź jako tekst informacyjny, publicystyczny lub reklamowy; wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio; rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do: sztuk plastycznych	rozpoznaje cechy baśni w reklamie	podaje przykłady reklam, zawierających nawiązania do różnych stylów i poetyk	tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję, nazywa środki wyróżniające reklamę spośród innych komunikatów, korzystając z podanych informacji	tworzy reklamę

Tajemniczy świat ballady Adama Mickiewicza – <i>Świtezianka</i> .	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	charakteryzuje narratora; określa w poznanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji; określa tematykę i problematykę utworu; wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne oraz elementy wiedzy o kulturze; uczestniczy w rozmowie na zadany temat; tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis	omawia problematykę utworu; redaguje opis obrazu	omawia związek przyrody z nastrojem utworu i decyzjami bohaterów; charakteryzuje narratora ballady; opisuje scenerię i atmosferę obrazu	uzasadnia związek między balladą Mickiewicza a obrazem Fridericha; uzasadnia swoją opinię na podany temat	odwołuje się do sytuacji życiowych, uzasadniając swoje zdanie
Ballada <i>Lilije</i> jako wyraz romantycznego zainteresowania grozą.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń, określa temat i główną myśl tekstu, dokonuje odczytania tekstów kultury poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek), poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne, uczestniczy w rozmowie na zadany temat, tworzy plan odtworczy tekstu,	wymienia cechy gatunkowe ballady, redaguje plan wydarzeń przedstawionych w balladzie, tworzy ilustrację oddającą nastrój grozy w wybranej balladzie	odczytuje przesłanie ballady, formułuje przesłanie utworu, korzystając z informacji zawartych w słowniku języka polskiego, uzupełnia notatkę na temat ballad Adama Mickiewicza	cytuje fragmenty tekstu określające funkcję przyrody w balladzie	rozmawia o konsekwencjach niedotrzymania danego słowa

		tworzy notatki, korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego; opowiada przebieg zdarzeń w balladzie				
Redagowanie opowiadania na podstawie ballady Adama Mickiewicza.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie, opis przeżyć wewnętrznych, tworzy opowiadania związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera, komponowanie początku i zakończenia na podstawie fragmentu tekstu lub na podstawie ilustracji	redaguje opowiadanie według dyspozycji, odróżnia mowę zależną i niezależną; przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie	uzupełnia tekst opisem przeżyć wewnętrznych bohatera, stosując mowę zależną	redaguje zakończenie historii przedstawionej w utworze, korzystając z podanego słownictwa	Samodzielnie redaguje zakończenie historii przedstawionej w utworze
„Są dziwy w niebie i na ziemi, o których nie śniło się naszym filozofom” – ludowy obrzęd dziadów.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	rozpoznaje rodzaje literackie: dramat, dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. spektakl teatralny), uczestniczy w rozmowie na zadany temat, wydziela jej części, sygnały konstrukcyjne wzmacniające więź między uczestnikami	rozpoznaje rodzaje literackie: dramat; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju, określa nastrój utworu, uzupełnia tabelę informacjami z tekstu dramatu	określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji, omawia poczucie sprawiedliwości według moralności ludowej	przygotowuje inscenizację dramatu	dyskutuje na podany temat

		dialogu, tłumaczące sens, tworzy notatki				
Jak przemawiać, aby odnieść zamierzony skutek?	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	omawia elementy świata przedstawionego rozpoznaje fikcję literacką; rozróżnia i wyjaśnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworach, ze szczególnym uwzględnieniem ich w prozie realistycznej, fantastycznonaukowej lub utworach <i>fantasy</i> ; rozróżnia argumenty odnoszące się do faktów i logiki oraz odwołujące się do emocji; tworzy notatki; tworzy notatkę, korzystając z podanego słownictwa, z pomocą nauczyciela tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: przemówienie, opisuje świat przedstawiony w utworze <i>fantasy</i> ; wymienia jego elementy, cytuje	tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: przemówienie, określa cel przemówienia i adresata, przytacza fragmenty wskazujące na logikę wyводу	tworzy wypowiedź stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych oraz stosuje rytm akapitowy (przeplatanie akapitów dłuższych i krótszych), przytacza najważniejsze argumenty	wskazuje środki retoryczne i określa ich funkcję	przygotowuje przemówienie w roli bohatera

		fragmenty fikcji fantastycznej				
Wszystko, co musisz wiedzieć o imiesłowach.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	rozpoznaje imiesłowy, rozumie zasady ich tworzenia i odmiany, poprawnie stosuje imiesłowowy równoważnik zdania i rozumie jego funkcje; przekształca go na zdanie złożone i odwrotnie, rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, dostrzega ich bogactwo, rozumie ich znaczenie oraz poprawnie stosuje w wypowiedziach, rozpoznaje imiesłowy przymiotnikowe i imiesłowy przysłówkowe, zna zasady pisowni wyrazów nieodmiennych i pisowni partykuły <i>nie</i> z różnymi częściami mowy	określa formy gramatyczne czasowników osobowych, od bezokoliczników tworzy formy imiesłowów przymiotnikowych (czynny, bierny) i przysłówkowych (współczesny i uprzedni), pisze poprawnie partykułę <i>nie</i> z imiesłowami przymiotnikowymi i imiesłowami przysłówkowymi	określa formy gramatyczne imiesłowów przymiotnikowych (przypadek, liczbę, rodzaj), uzupełnia frazeologizmy imiesłowami	przekształca zdania w wypowiedzenia z imiesłowem przysłówkowym	rozumie, na czym polega błąd językowy, poprawia zdania z błędnie użytymi imiesłowami
Przykazania czy antyprzykazania? Omówienie wiersza	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohatera, charakteryzuje podmiot liryczny,	nazywa wartości, o których jest mowa w tekście, omawia rzeczywistość ukazaną w utworze,	określa funkcję parafrazy	określa stosunek osoby mówiącej do rzeczywistości przedstawionej w utworze	przekształca utwór, zmieniając jego wymowę

Kazimierza Wierzyńskiego.		wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym skraca, streszcza, rozbudowuje i parafrazuje	uwzględniając kontekst historyczny			
Debata przy okrągłym stole.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacji, rozwija umiejętność krytycznej oceny pozyskanych informacji, gromadzi informacje na temat obrad okrągłego stołu w Polsce w 1989 roku	wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich odwołania do wiedzy o historii i kulturze, wskazuje związek między wydarzeniami historycznymi a legendą	uczestniczy w rozmowie na zadany temat	uczestniczy w dyskusji w formie obrad okrągłego stołu	
Spór o podatki tematem fragmentu powieści Terry’ego Pratchetta.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	zna pojęcie ironii, identyfikuje uczestników sporu, określa istotę konfliktu	zna pojęcie ironii, rozpoznaje ją w tekstach oraz określa jej funkcję, omawia ironiczny charakter tekstu	odróżnia przykład od argumentu, przeprowadza wnioskowanie jako element wywodu argumentacyjnego analizuje przebieg dyskusji między bohaterami:	tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję, rozpoznaje argumenty i kontrargumenty; określa postawę bohaterów, omawia rezultat dyskusji	redaguje kilkudzaniową wypowiedź o ironicznym charakterze
Jak opisać sytuację?	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	charakteryzuje narratora, rozróżnia narrację pierwszoosobową i trzecioosobową oraz wskazuje ich funkcje w utworze, określa	rozpoznaje elementy statyczne i dynamiczne w opisie sytuacji, określa wydarzenia główne i towarzyszące	redaguje opis sytuacji przedstawionej na obrazie według dyspozycji	redaguje opis sytuacji na podany temat	analizuje opis sytuacji pod kątem języka: części mowy, formy gramatycznej wyrazów

		elementy świata przedstawionego, rozpoznaje w wypowiedziach części mowy i określa ich funkcję w tekście, rozpoznaje imiesłowy, określa narratora – obserwatora opisu sytuacji, tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis	wymienia elementy stanowiące scenerię (tło) sytuacji			
Środki wyrazu w komiksie – zabawna historia Lila i Puta.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst, charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych oraz określa ich cechy, opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność, zna pojęcie komizmu, rozpoznaje jego rodzaje, w tekstach, omawia funkcje elementów konstrukcyjnych utworu, w tym tytułu, określa temat i	określa nastrój utworu charakteryzuje bohaterów głównych, drugoplanowych i epizodycznych według dyspozycji wymienia zdarzenia budujące akcję utworu określa temat tekstu, wymienia zdarzenia budujące akcję utworu	redaguje rozprawkę na podany temat wyjaśnia źródło komizmu sytuacyjnego omawia związek tytułu z warstwą rysunkową komiksu	podaje przykłady innych tekstów o tej samej tematyce	analizuje zabiegi typowe dla sztuki komiksu

		główną myśl tekstu, znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych, charakteryzuje komiks jako tekst kultury; wskazuje charakterystyczne dla niego cechy, nazywa swoje wrażenia po przeczytaniu komiksu, charakteryzuje bohaterów głównych, drugoplanowych i epizodycznych według dyspozycji, z pomocą nauczyciela tworzy spójne teksty w następujących formach gatunkowych: rozprawka				
Czy Wacław ma prawo do własnego wyboru? Omawiamy fragment <i>Zemsty</i> Fredry.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	określa tematykę i problematykę utworu, charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach wskazuje elementy dramatu: akt, scena, tekst główny, didaskalia, monolog, dialog, dokonuje	określa temat rozmowy bohaterów, ich stanowiska i motywacje, omawia postawy bohaterów	wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne oraz elementy wiedzy o kulturze, omawia budowę dramatu	przycacza argumenty bohaterów	tworzy pracę na temat ograniczenia praw ludzi do decydowania o sobie i swoim życiu we współczesnym świecie w dowolnej formie graficznej

		odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek, drama, spektakl teatralny), rozróżnia argumenty odnoszące się do faktów i logiki oraz odwołujące się do emocji, określa temat rozmowy bohaterów				
Wypowiedzenie z imiesłowem równoważnikiem zdania.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	Z pomocą nauczyciela układa wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania ze zdań pojedynczych oraz przekształca zdania w wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania, poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, poprawnie stosuje zasady interpunkcji z wypowiedziami z imiesłowowym równoważnikiem zdania	układa wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania ze zdań pojedynczych przekształca zdania w wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania	wykonuje wykresy wypowiedzeń z wypowiedziami z imiesłowowym równoważnikiem zdania	przekształca zdania złożone w wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania	poprawia błędy w wypowiedzeniach z imiesłowowym równoważnikiem zdania
Nasz projekt – gazetka szkolna	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	rozpoznaje gatunki dziennikarskie: wywiad, artykuł, felieton; uczestniczy w projektach	realizuje projekt – gazetka szkolna, przygotowuje i przeprowadza wywiad	Z zaangażowaniem realizuje projekt – gazetka szkolna	realizuje projekt – gazetka szkolna, wykazuje się inicjatywą	W oryginalny sposób realizuje projekt – gazetka szkolna

		edukacyjnych (np. tworzy różnorodne prezentacje, projekty wystaw, realizuje krótkie filmy z wykorzystaniem technologii multimedialnych)				
Co określa naszą tożsamość? Wprowadzenie do tematyki rozdziału <i>Przeszłość dla przyszłości</i> .	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	rozpoznaje wyrazy wieloznaczne; wykorzystuje znajomość zasad tworzenia argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych; uczestniczy w rozmowie na zadany temat; korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego	określa problem przedstawiony we fragmencie tekstu; odczytuje wieloznaczne znaczenia wyrazu	układa zdania z wyrazem wieloznacznym w różnych znaczeniach	uzasadnia swoje zdanie, korzystając z podanego słownictwa; rozmawia na podany temat według dyspozycji	
Myśli Jana Pawła II inspiracją do rozważań o dziedzictwie kulturowym Polaków.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	rozdziela synonimy, rozumie ich funkcję w tekście i stosuje we własnych wypowiedziach; uczestniczy w rozmowie na zadany temat; notuje sformułowania synonimiczne do wyrazu <i>ojczyzna</i>	określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji	wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji	rozważa rolę dziedzictwa duchowego w życiu narodu	dyskutuje o polskich wartościach (materialnych i duchowych) ważnych dla przyszłości
Obraz ojczyzny w wierszu Cypriana	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji; objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach;	nazywa wartości moralne; wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania	notuje skojarzenia z pojęciem <i>Polska</i> ; redaguje opis przeżyć wewnętrznych; odczytuje znaczenie	interpretuje personifikację pojęcia przedstawioną na obrazie; omawia	tworzy parafrazę wiersza

Kamila Norwida <i>Moja piosnka (II)</i> .		charakteryzuje podmiot liryczny i bohaterów w czytanych utworach; zna i rozpoznaje w tekście literackim: zdrobienie, zgrubienie; charakteryzuje bohatera lirycznego; identyfikuje podmiot liryczny; tworzy spójne wypowiedzi pisemne w następujących formach gatunkowych: opis przeżyć wewnętrznych	do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji; interpretuje dzieła sztuki (obraz) określa temat i główną myśl tekstu;	neologizmów w kontekście biograficznym i historycznym; określa funkcję refrenu, rozstrzelonego druku, znaków interpunkcyjnych, zdrobienia	związek tematu z postulatami artysty	
Budowa sonetu na przykładzie utworu Adama Mickiewicza.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	charakteryzuje podmiot liryczny; wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji; rozróżnia gatunki liryki, w tym: sonet; tworzy spójne wypowiedzi pisemne w następujących formach gatunkowych: opis przeżyć wewnętrznych; korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje; gromadzi	wymienia cechy sonetu; interpretuje głosowo sonet; opisuje nastrój fotografii	wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. biograficzny, historyczny, historycznoliteracki; analizuje obrazy poetyckie według dyspozycji, wymienia cechy sonetu	odeczytuje kontekst biograficzny w utworze; interpretuje dzieła sztuki (fotografia), redaguje opis przeżyć wewnętrznych	W oryginalny sposób interpretuje głosowo sonet

		informacje biograficzne o poecie				
Kiedy stawiamy przecinek w wypowiedzeniu?	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	określa temat i główną myśl tekstu; tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź; podaje zasady interpunkcyjne wypowiedzeń pojedynczych i złożonych	poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: przecinka; uzupełnia zdania, stosując zasady interpunkcji; odczytuje problem przedstawiony w utworze	podaje zasady wypowiedzeń z imiesłowami i imiesłowowym równoważnikiem zdania; odczytuje problem przedstawiony w utworze	tworzy kilkuzdaniową wypowiedź, stosując wypowiedzenia złożone	
Obraz męstwa Polaków w <i>Reducie Ordon</i> Adama Mickiewicza.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	omawia elementy świata przedstawionego; ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność; charakteryzuje narratora, bohaterów w czytanych utworach; określa tematykę oraz problematykę utworu; objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach; wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach; porządkuje punkty planu; charakteryzuje narratora	ocenia postawę bohatera lirycznego, rozpoznaje refleksje narratora;	odwołuje się do wiedzy historycznej w interpretacji refleksji narratora; wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze	redaguje kilkuzdaniową wypowiedź oceniającą postawę bohatera, omawia kontekst historyczny	redaguje opis sytuacji, wprowadzając wyrazy oznaczające stosunki przestrzenne, czasowe, nazywające barwy i cechy
	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	opowiada o wydarzeniach fabuły i ustala kolejność	wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne	charakteryzuje bohatera lirycznego	omawia rolę kobiety w kulturze i	rozwija umiejętność samodzielnej prezentacji wyników

Słynne Polki – Emilia Plater.		zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność; charakteryzuje podmiot liryczny, narratora, bohaterów w czytanych utworach; porządkuje przebieg zdarzeń	konteksty, np. biograficzny, historyczny, historycznoliteracki; opowiada treść utworu	charakteryzuje bohatera zbiorowego	społeczeństwie XIX w.	swojej pracy; przygotowuje prezentację sławnej Polki
Inwokacja do <i>Pana Tadeusza</i> jako wyraz tęsknoty za ojczyzną.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	charakteryzuje podmiot liryczny, narratora w czytanych utworach; rozpoznaje w tekście literackim: inwokację;	tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych oraz stosuje rytm akapitowy (przeplatanie akapitów dłuższych i krótszych); ustala kolejność elementów kompozycyjnych utworu: apostrofy, wtrącenia, rozbudowanego porównania, opisu; charakteryzuje podmiot liryczny, cytując odpowiednie fragmenty tekstu	ustala kolejność elementów kompozycyjnych utworu: apostrofy, wtrącenia, rozbudowanego porównania, opisu	recytuje utwór, uwzględniając w głosowej interpretacji przerzutnię i średniówkę; rozpoznaje aluzję literacką w utworze i określa jej funkcję	wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych; tworzy kilkudzaniową wypowiedź o charakterze argumentacyjnym
	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio; rozróżnia i wskazuje	tworzy spójne wypowiedzi pisemne w następujących	rozpoznaje w wypowiedziach bohaterów aluzję i/lub sugestię	rozpoznaje sugestię i aluzję w wypowiedzi	redaguje dialog z zastosowaniem sugestii lub aluzji

Sugestia i aluzja – komunikacja nie wprost.		środki perswazji, rozumie ich funkcję	formach gatunkowych: dialog			
Omówienie noweli Henryka Sienkiewicza pt. <i>Latarnik</i> – charakterystyka postaci, rekonstrukcja dziejów bohatera.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach; wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych oraz określa ich cechy; wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach; wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze; rozpoznaje czytany utwór jako nowelę oraz wskazuje jego cechy gatunkowe; omawia funkcje elementów konstrukcyjnych utworu, w tym punktu kulminacyjnego; tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis przeżyć wewnętrznych, charakterystyka	określa cechy noweli	rozpoznaje punkt kulminacyjny noweli; redaguje charakterystykę postaci	analizuje środki stylistyczne w opisie przeżyć wewnętrznych; odczytuje kontekst historyczny i historycznoliteracki w utworze	przeprowadza wnioskowanie jako element wywodu argumentacyjnego; dyskutuje o roli utworu w życiu narodu
Między bezpieczeństwem	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	omawia elementy świata przedstawionego; charakteryzuje	charakteryzuje bohatera zbiorowego	tworzy notatkę na podany temat; wykorzystuje znajomość zasad	wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości	hierarchizuje uniwersalne wartości

a wolnością – poznajemy fragmenty utworu <i>Heban</i> Ryszarda Kapuścińskiego.		bohaterów w czytanych utworach; tworzy notatki		tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych; uzasadnia swoje zdanie;	uniwersalnych związanych z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi, i dokonuje ich hierarchizacji	
Czy przesłanie wiersza Edwarda Stachury jest aktualne do dziś?	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	charakteryzuje podmiot liryczny w czytanych utworach; określa temat i główną myśl tekstu; odnosi treści kultury do własnego doświadczenia; dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek); odczytuje przesłanie utworu	omawia aktualność utworu	wykonuje plakat do fragmentu wiersza	uczestniczy w projektach edukacyjnych	opracowuje, przeprowadza, analizuje i prezentuje wyniki ankiety
Refleksja nad współczesną Polską w utworze Marcina Świetlickiego <i>Nowe pogo</i> .	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach; objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach; zna i rozpoznaje w tekście literackim: przenośnię, powtórzenie; omawia funkcje elementów konstrukcyjnych utworu, w tym tytułu; określa w	charakteryzuje bohatera zbiorowego prozy poetyckiej	interpretuje metafory	interpretuje tytuł utworu; recytuje utwór	porównuje dwa utwory

		poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji; recytuje utwór literacki w interpretacji zgodnej z jego tematem i stylem; tworzy notatki				
Redagujemy dalszy ciąg opowiadania na podstawie tekstu Andrzeja Pilipiuka.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	charakteryzuje narratora i bohaterów w czytanych utworach; rozpoznaje fikcję literacką; rozróżnia i wyjaśnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworach, ze szczególnym uwzględnieniem jej w prozie realistycznej, fantastycznonaukowej lub utworach <i>fantasy</i>; tworzy opowiadania związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera	rozpoznaje elementy fikcji prawdopodobnej i fikcji fantastycznej	przypisuje czytany utwór do odpowiedniego typu literatury; poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne; cytuje odpowiednie fragmenty tekstu	tworzy dalszy ciąg opowiadania	Tworzy oryginalny dalszy ciąg opowiadania
Charakterystyka postaw bohaterów opowiadania <i>Lew Sławomira Mrożka</i>.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	omawia elementy świata przedstawionego; charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach; określa czas i miejsce zdarzeń	określa temat i główną myśl tekstu;	charakteryzuje zachowanie bohaterów w określonej sytuacji	wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi,	porównuje wymowę dwu utworów

					narodowymi, religijnymi, etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji	
Debata o miejscu, w którym mieszkamy, zainspirowana poematem Tomasza Różyckiego.	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	określa temat i główną myśl tekstu; tworzy notatki uczestniczy w rozmowie na zadany temat, wydziela jej części, sygnały konstrukcyjne wzmacniające więź między uczestnikami dialogu, tłumaczące sens; określa tematykę wiersza	określa problemy egzystencjalne; cytuje odpowiednie fragmenty utworu	opisuje swoją miejscowość, jej zalety i wady	porównuje utwory: osoba mówiąca, cechy utworów, funkcje środków stylistycznych; tworzy notatkę porównawczą utworów	uczestniczy w debacie na temat swojej miejscowości
Jak napisać streszczenie?	Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą	odróżnia mowę zależną i niezależną; tworzy plan odtworczy tekstu; streszcza tekst; wyodrębnia wydarzenia	odróżnia mowę zależną i niezależną, przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie	przekształca fragmenty tekstu eliminując partie dialogowe	fragment tekstu przekształca w krótkie zdanie	